

Alegat. 54.

U s t a w a

zmieniająca ustęp d. artykułu V ustawy z dnia 22 czerwca 1867 Nr. 13 d. u. k. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. 1.

Ustęp ostatni d. artykułu V ustawy z dnia 22go czerwca 1867 Nr. 13. d. u. k. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w dotychczasowym brzmieniu:

„d) Dopóki ustawa krajowa inaczej nie orzecze,
„pozostaje język niemiecki w dotychczasowym za-
„kresie wykładowym w gimnazyum II we Lwo-
„wie i gimnazyum niższem realnem w Brodach“

znosi się i ma na przyszłość opiewać, jak następuje:

„d) Dopóki ustawa krajowa inaczej nie orzecze,
„pozostaje język niemiecki w dotychczasowym

„zakresie wykładowym w gimnazyum II we Lwo-
wie i będzie wykładowym także w gimnazyum
„w Brodach“.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi wyznań i oświecenia.

Datum.

M o t y w a.

Uchwalając w r. 1866 ustawę o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uznał Sejm krajowy potrzebę ustanowienia a raczej utrzymania niemieckiego języka wykładowego w niższem gimnazjum realnem w Brodach.

Ponieważ ten zakład naukowy ma być obecnie uzupełniony otworzeniem czterech wyższych klas, więc zachodzi potrzeba oznaczenia języka wykładowego w tych klasach.

W tej kwestyi wypada najpierw nadmienić, że ośmklasowe gimnazjum w Brodach zostanie także nadal państwową szkołą średnią i będzie utrzymywane podobnie jak dotychczas kosztem skarbu Państwa za współudziałem gminy miasta Brodów, która będzie przyczyniać się także nadal do pokrycia wydatków utrzymania tej szkoły datkami po części z funduszków miejskich, po części zaś z rezerwowego funduszu byłej szkoły realnej w Brodach. Nadto należy zwrócić uwagę na tę okoliczność, że w celu stopniowego uzupełnienia Brodzkiego gimnazjum realnego otworzono już w ciągu ostatnich lat prowizorycznie na koszt gminy cztery wyższe klasy, i że doświadczenie zrobione co do frekwencyi tego zakładu po uzupełnieniu jego wykazało, iż także nadal uczęszczany będzie po największej części przez młodzież zamieszkałą w Brodach i przyległych przysiółkach.

Ustanowienie niemieckiego języka wykładowego w wyższych klasach gimnazjum w Brodach będzie zatem odpowiadać pod każdym względem dotychczasowym stosunkom tej szkoły, a w szczególności miejscowej potrzebie, którą jak już poprzednio nadmieniono, ustawodawstwo krajowe oceniło i uznało.

Jakkolwiek więc wniosek względem ustanowienia niemieckiego języka wykładowego w wyższych klasach gimnazjum w Brodach tym stanem rzeczy dostatecznie jest uzasadniony, to jednak pominąć nie można tu także i tej okoliczności, że gmina miasta Brodów obowiązana się przyczyniać znacznemi datkami do utrzymania wyższego gimnazjum tylko pod tym warunkiem, jeżeli językiem wykładowym w tym zakładzie naukowym będzie język niemiecki.

Według stypulacyi zarysu umowy, z gminą miasta Brodów zawrzeć się mającej, który to zarys także przez Wydział Rady powiatowej zatwierdzony został, będzie gmina Brodzka w razie utrzymania powyższego warunku przyczyniać się do pokrycia kosztów ośmklasowego gimnazjum w Brodach rocznym datkiem 5.000 złotych z kasy miejskiej, tudzież dochodami rezerwowego funduszu byłej szkoły realnej w Brodach, składającego się z obligacyi w imiennej wartości 34.375 złotych a ofiarowanego Rządowi w celu administrowania i pobierania dochodów na tak długo, jak długo wyższe gimnazjum z niemieckim językiem wykładowym w Brodach istnieć będzie.

Gmina brodzka zobowiązała się nadto z zastrzeżeniem warunku co do wykładowego języka niemieckiego postawić i utrzymywać w dobrym stanie nowy budynek na umieszczenie rzezonej szkoły i pokryć z własnych funduszków część kosztów budowy, przekraczającą kwotę 30.000 złr., udzieloną z Skarbu Państwa tytułem subwencji na wykonanie budowy.

Zawarcie formalnej umowy z gminą Brodzką na podstawie powyższych stypulacji, tudzież stanowe uzupełnienie tamtejszego gimnazjum realnego zawisłem jest przeto od postanowienia ustawodawczego względem zaprowadzenia niemieckiego języka wykładowego w wyższych klasach tego zakładu stosownie do żądania gminy.

Nakoniec nadmieniam się, że potrzebę uzupełnienia Brodzkiego realnego gimnazjum poświadcza dostatecznie załączony $\%$ wykaz frekwencji tego zakładu z ostatnich lat po prowizorycznem utworzeniu klas wyższych, albowiem pomimo tego, że istnienie tych klas nie było i nie jest jeszcze wcale zapewnionem, zgłosiła się do nich odpowiednia liczba uczniów, a frekwencja w niższych klasach wzmogła się bardzo znacznie.

C. k. realne gimnazjum w Brodach.

Klasa	1 8 7 5				1 8 7 6				1 8 7 7				1 8 7 8				1 8 7 9				1 8 8 0			
	Uczniowie w Brodach stale zamieszkali	dochodzący z przyległych miejscowości	przynależni do odleglejszych miejscowości	razem	w Brodach stale zamieszkali	dochodzący z przyległych miejscowości	przynależni do odleglejszych miejscowości	razem	w Brodach stale zamieszkali	dochodzący z przyległych miejscowości	przynależni do odleglejszych miejscowości	razem	w Brodach stale zamieszkali	dochodzący z przyległych miejscowości	przynależni do odleglejszych miejscowości	razem	w Brodach stale zamieszkali	dochodzący z przyległych miejscowości	przynależni do odleglejszych miejscowości	razem	w Brodach stale zamieszkali	dochodzący z przyległych miejscowości	przynależni do odleglejszych miejscowości	razem
I	58	7	23	86	53	8	16	77	48	11	18	77	54	6	21	81	64	13	18	95	66	9	24	99
II	35	4	16	55	37	4	10	51	32	1	7	40	47	4	13	64	36	3	18	57	51	10	18	79
III	32	1	8	41	28	8	10	46	23	4	7	44	31	1	5	37	42	2	9	53	31	3	12	46
IV	21	4	11	36	28	1	4	33	27	6	7	40	30	2	5	37	26	1	5	32	30	—	8	38
V	—	—	—	—	10	2	7	19	16	—	4	20	21	2	5	28	21	—	3	24	17	—	4	21
VI	—	—	—	—	—	—	—	—	9	2	8	19	15	—	3	18	18	1	6	25	21	—	3	24
VII	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	2	6	17	15	—	2	17	16	1	3	22
VIII	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	2	5	16	15	—	5	17
przygo- lowaw- cza	—	—	—	—	—	—	—	—	19	6	7	32	27	6	17	50	33	7	15	55	18	11	2	48
razem	146	16	58	220	156	23	47	226	184	30	58	272	234	23	75	332	264	29	81	374	265	34	95	394

